

بسمه تعالی

شرکت کارگزاری رضوی

مرکز تحقیقات

گزارش تحلیلی:

صنایع سرب و روی و مس

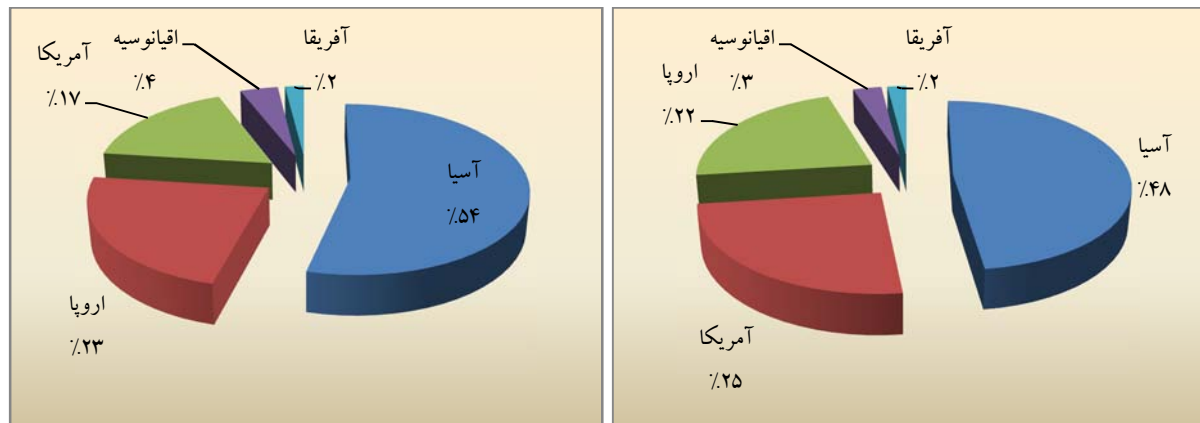
فهرست مطالب

۲.....	تولید فلزات سرب و روی در جهان
۲.....	بررسی میزان عرضه و تقاضای سرب و روی.....
۳.....	بررسی وضعیت بازار سرب و روی
۴.....	تحولات قیمت سرب و روی در سه سال اخیر
۷.....	وضعیت موجودی انبار سرب و روی
۸.....	جایگاه ایران در صنعت سرب و روی جهان
۱۰.....	نگاهی بر بازار جهانی مس
۱۲.....	تولید مس در جهان
۱۴.....	عوامل تاثیرگذار بر قیمت جهانی مس
۱۵.....	قیمت مس و روند تغییرات آن

تولید فلزات سرب و روی در جهان

براساس اطلاعات بازار فلزات لندن، آسیا با تولید حدود ۵۴ درصد روی جهان، بیش از نیمی از تولید جهانی این فلز را به خود اختصاص داده و پس از آن اروپا با ۲۳ درصد در رتبه دوم قرار گرفته است. آمریکا، اقیانوسیه و آفریقا به ترتیب با ۱۷، ۴ و ۲ درصد، جایگاه های بعدی را در تولید روی به خود اختصاص داده اند.

نمودار شماره ۱: تولیدکنندگان سرب و روی جهان به تفکیک قاره

این پنج قاره در سال ۲۰۰۸ میلادی حدود ۱۱ میلیون و ۶۰۰ هزار تن و در سال ۲۰۰۹ میلادی، ۱۱ میلیون و ۱۰۰ هزار تن تولید را به خود اختصاص دادند. انتظار می رود در سال ۲۰۱۱ میلادی، میزان تولید به بیش از ۱۲ میلیون تن برسد. بین کشورهای تولیدکننده روی، چین با تولید ۲۸ درصد و پرو با تولید ۱۴ درصد از کل تولید، رتبه های اول و دوم را در تولید جهانی این فلز به خود اختصاص داده اند. در این میان ایران با تولید ۱۰۰ هزار تن و حدود یک درصد از تولید روی جهان در سال ۲۰۰۸ میلادی، رتبه پانزدهم را کسب کرد.

بررسی میزان عرضه و تقاضای سرب و روی

براساس آخرین آمار موسسه مطالعات بین المللی صنعت سرب و روی (ILZSG)، عرضه جهانی روی تصفیه شده حدود ۱۷۵ هزار تن بیشتر از میزان تقاضای بازار است. میزان ذخایر نزد LME (بورس فلزات لندن) و بورس شانگهای و آمار دریافتی از تولیدکنندگان و مصرف کنندگان، نشان دهنده این است که ذخایر در این دوره تا ۱۸۹ هزار تن افزایش یافته است. همچنین تولید روی جهان حدود ۱۰/۷ درصد افزایش یافته است. این میزان افزایش به دلیل بالا رفتن حجم تولید در استرالیا، چین، هند، قزاقستان و روسیه است. در سال ۲۰۱۰ میلادی عرضه جهانی روی تصفیه شده ۲۳۳ تن بیشتر از تقاضا بوده است و پیش بینی می شود در سال ۲۰۱۱ میلادی نیز ۱۶۱ هزار تن مازاد عرضه وجود داشته باشد.

از سال ۲۰۰۷ میلادی با ایجاد بحران و روند نزولی تقاضای جهانی برای روی، تقاضای چین برای این فلز به روند صعودی خود با شیبی تندتر ادامه داد و از میزان مصرف ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تن در سال ۲۰۰۷ میلادی به ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تن در سال ۲۰۰۹ میلادی رسید. روند رو به رشد مصرف چین در سال ۲۰۱۰ میلادی ۱۰/۶ درصد رشد داشت و پیش‌بینی می‌شود، در سال ۲۰۱۱ میلادی نیز با رشدی حدود ۸/۸ درصد به میزان ۵ میلیون و ۵۰۰ هزار تن برسد. حدود ۵۲ درصد از مصرف روی جهان به سه کشور آسیایی تعلق دارد. چین با ۴۳/۶ درصد، هند با ۴/۶ و ژاپن با ۴/۱ درصد مصرف جهانی این فلز در رده بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان روی آسیا قرار دارند. اروپا با ۱۹/۷ درصد و آمریکا با ۷/۵ درصد مصرف جهانی روی، پرمصرف‌ترین کشورها بعد از چین هستند.

مصارف صنعتی فلز روی حدود ۵۰ درصد از کل فلز روی جهان در تولید فلز گالوانیزه، ۱۸ درصد در تولید برنج و برنز و ۱۳ درصد در تولید آلیاژها به کار می‌روند. ۹ درصد از میزان کل فلز روی تولیدشده در صنایع شیمیایی، ۸ درصد در صنعت ریخته‌گری و ۳ درصد بقیه در سایر صنایع به کار می‌رود. بررسی‌ها نشان می‌دهد از نظر مصرف نهایی، ۴۸ درصد روی تولیدی در صنایع ساختمانی، ۱۰ درصد در تولید ماشین‌آلات و تجهیزات فنی، ۱۰ درصد در تولید مصنوعات خانگی، ۲۳ درصد در صنایع اتومبیل‌سازی و حمل‌ونقل و ۹ درصد در صنایع زیربنایی مورداستفاده قرار می‌گیرد. میزان ذخیره قطعی و تولید معدنی روی (محتوی فلز) معادن جهان به ترتیب ۲۲۰ میلیون تن و ۱۰ میلیون تن است. پیش‌بینی وضع جهانی روی در سال ۲۰۱۱ میلادی با توجه به بررسی‌های به عمل آمده، به دنبال رشد ۱۰/۹ درصدی تولید در سال ۲۰۱۰ میلادی، افزایش ۵/۶ درصدی تولید روی برای سال ۲۰۱۱ میلادی و تولید ۱۳ میلیون و ۳۰۰ هزار تن روی تصفیه‌شده قابل پیش‌بینی است. همچنین برآورد می‌شود، تولید جهانی معادن روی با توجه به رشد ۲۴ درصدی تولید چین در سال ۲۰۱۰ میلادی، با ۱۰/۷ درصد افزایش به ۱۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تن برسد. پیش‌بینی می‌شود تولید در کشورهای مکزیک، استرالیا، بزریل، چین، هند، قزاقستان و روسیه رشد داشته باشد. همچنین رشد ۶/۶ درصدی و دستیابی به میزان تولید ۱۳ میلیون و ۳۰۰ هزار تن برای سال ۲۰۱۱ قابل پیش‌بینی است.

بررسی وضعیت بازار سرب و روی

طبق گزارشات گروه مطالعات بین‌المللی سرب و روی، با وجود کاهش تولید در کانادا و پرو، تولید معادن جهانی روی در فاصله زمانی ژانویه تا ماه مارس در سال ۲۰۱۱، نسبت به همین مدت در سال ۲۰۱۰، ۴.۸ درصد افزایش را نشان می‌دهد که دلیل این امر میتواند افزایش تولیدات کشورهای استرالیا، چین و هند باشد. به نظر می‌رسد افزایش مصرف روی پالایش شده در اروپا به میزان ۸.۵ درصد و افزایش ۱۲.۱ درصدی تقاضا از طرف چین، کاهش تقاضا از جانب ژاپن، کره و آمریکا را کمی تعدیل کرده است. در کل در سال جاری مصرف روی پالایش شده در جهان ۶ درصد افزایش داشته است.

زلزله و تسونامی ژاپن در ماه مارس ۲۰۱۰ به تمام تاسیسات تولید و پالایش فلزات در این کشور آسیب رسانده و تقاضا برای روی را در این کشور به شدت کاهش داده است. طبق گزارشات و آمار منتشر شده انتظار می رود که در پی کاهش تولید در ژاپن، از مصرف عمده روی جهت مصرف در صنایع خودروسازی و گالوانیزه کردن فولاد، کاسته شود. به گزارش بلومبرگ شرکت های بزرگ تولید کننده فولاد در ژاپن میزان تولیدات خود را در سال مالی جاری کاهش داده اند. توهو زینک، سومین شرکت تولید کننده روی در ژاپن، اعلام کرده است که فروش خود را در سال جاری ژاپنی که از ۱ آپریل آغاز شده است را تا ۹.۴ درصد کاهش خواهد داد. همچنین معدن میت سوی، بزرگترین معدن تولید روی در ژاپن، قصد دارد تولیدات خود را از ماه آپریل تا سپتامبر ۱۶ درصد نسبت به سال گذشته کاهش دهد.

همچنین بر طبق گزارش بلومبرگ، چین که از واردکنندگان اصلی مواد خام روی است قصد دارد قبل از بسته شدن معادن خود در سالهای ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۵ میزان واردات و تولیدات خود را افزایش دهد. با توجه به روند رو به رشد تقاضا در بلند مدت انتظار کسری عرضه روی را خواهیم داشت.

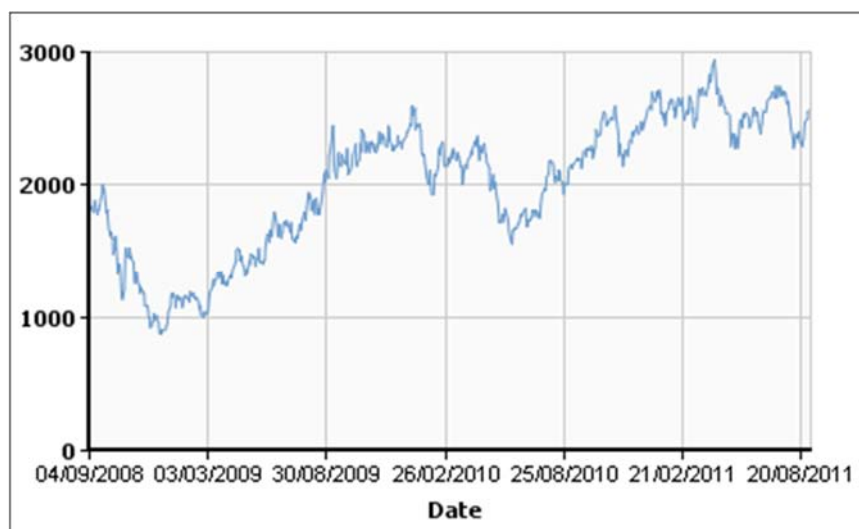
لازم به ذکر است بانک آمریکایی گولدمن ساجز، اخیراً در گزارشی سرمایه گذاران را به خرید فلزات تشویق کرده و معتقد است که در آینده میزان تقاضا از عرضه پیشی خواهد گرفت. این در حالی است که روی بدترین عملکرد را در سال جاری بین سایر فلزات داشته است. بانک آمریکایی مریل لینچ نیز از میانگین قیمتی تنی ۲۴۷۵ دلار در سال ۲۰۱۱ و تنی ۲۵۰۰ دلار در سال ۲۰۱۲ برای روی سخن می گوید.

تحولات قیمت سرب و روی در سه سال اخیر

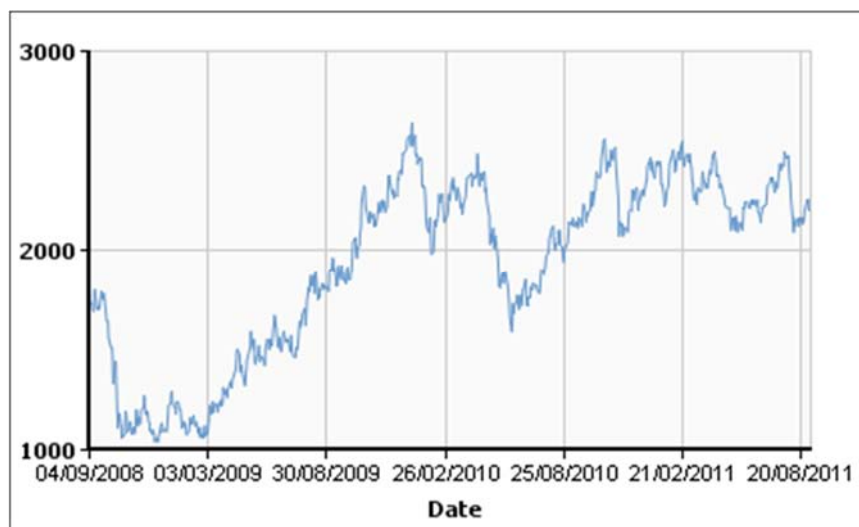
در آغاز بحران مالی و رکود اقتصادی جهان، قیمت روی به ۱۰۰۰ دلار کاهش یافت و این کاهش سبب شد بسیاری از تولیدکنندگان این فلز، ظرفیت تولید خود را به شدت کاهش دهند. اما از اواسط سال ۲۰۰۹ و پایان رکود، امید به بهبود شرایط اقتصادی جهان و رشد تقاضا برای مواد خام به افزایش قیمت روی منجر شد. در اواخر سال ۲۰۰۹ قیمت هر تن روی به ۲۰۰۰ دلار افزایش یافت و همزمان تولیدکنندگان بر ظرفیت تولید خود افزودند. در نتیجه در سال ۲۰۱۰ یک میلیون تن بر ذخیره روی افزوده شد و قیمت ها به شدت نوسان داشتند. در سال گذشته قیمت روی در محدوده ۱۶۰۰ تا ۲۶۰۰ دلار در نوسان بود و میانگین قیمتی آن ۲۱۵۷ دلار بود به طوریکه فعالان بخش معدن و کارخانه ها را به ادامه تولید تشویق کرد. اما افزایش ذخیره روی به میزان یک میلیون تن که برای ۱۱۰ روز کافی است، از رشد قیمت ها کاسته است. این در حالی است که تحلیلگران حفظ شدن قیمت روی را حاصل رشد بالای اقتصادهای در حال توسعه آسیایی و تقاضای بالای آنها برای انواع مواد خام می دانند.

در نمودار ۲ و ۳ روند قیمت جهانی فلزات سرب و روی در سه سال گذشته به نمایش گذاشته شده است:

نمودار شماره ۲: روند قیمتی فلز سرب در سه سال گذشته

نمودار شماره ۳: روند قیمتی فلز روی در سه سال گذشته

قیمت روی در جهان از طریق بازار بورس فلزات لندن تعیین می‌شود. نوسان بازار جهانی نیز تابع عوامل فراوانی مانند ذخایر شمش روی موجود در انبارهای جهانی، تولید روی جهان، قیمت تمام‌شده محصول و همچنین هماهنگی عرضه‌کنندگان روی در بازارهای جهانی است. براساس پیش‌بینی‌ها، روند خروج از بحران مالی جهانی به ویژه در صنعت سرب و روی، از اواسط سال ۲۰۱۰ میلادی آغاز شده است. با توجه به اینکه مصرف عمده فلز روی در صنعت ساختمان است، با رونق مسکن، شاهد رشد مصرف این فلز خواهیم بود. در بدبینانه‌ترین شرایط، پیش‌بینی‌های انجام شده حدود

قیمتی ۲ هزار و ۲۰۰ دلار در هر تن را نشان می‌دهد. در خوشبینانه‌ترین حالت نیز حدود قیمتی ۳ هزار و ۱۰۰ دلار خواهد بود. در این میان بیشتر موسسات حدود قیمتی ۲۵۰۰ دلار را نزدیک‌ترین قیمت برای این فلز در سال ۲۰۱۱ میلادی در نظر گرفته‌اند که این حدود قیمتی نسبت به متوسط قیمت ۲ هزار و ۲۷۰ دلار در سال ۲۰۱۰ میلادی، رشد ۱۰ درصدی را نشان می‌دهد. از سوی دیگر با توجه به اینکه میزان ذخایر کشف شده روی رو به کاهش است، شرایط بازار این فلز طی ۳ تا ۴ سال آینده رو به بهبود خواهد بود که این موضوع با افزایش قیمت فلز روی همراه است. علاوه بر این با توجه به اینکه تقاضای اروپا برای این فلز رو به افزایش است، روند بحرانی و نزولی صنعت روی پایان خواهد یافت. پیش‌بینی کاهش مازاد روی در سال آینده که حاکی از رشد مصرف این فلز است، دورنمای قیمت مناسبی را برای فلز روی نشان می‌دهد.

میانگین قیمت فصلی هر تن شمش سرب در بورس لندن

سال ۱۳۸۹				سال ۱۳۸۸			
سه ماهه چهارم	سه ماهه سوم	سه ماهه دوم	سه ماهه اول	سه ماهه چهارم	سه ماهه سوم	سه ماهه دوم	سه ماهه اول
۲۵۸۴	۲۳۶۶	۱۹۸۴	۱۹۸۳	۲۲۴۷	۲۲۷۹	۱۸۸۰	۱۴۵۷

مبالغ بر حسب دلار می‌باشد

میانگین قیمت فصلی هر تن شمش روی در بورس لندن (LME)

سال ۱۳۸۹				سال ۱۳۸۸			
سه ماهه چهارم	سه ماهه سوم	سه ماهه دوم	سه ماهه اول	سه ماهه چهارم	سه ماهه سوم	سه ماهه دوم	سه ماهه اول
۲۳۹۴	۲۳۰۰	۱۹۷۲	۲۰۷۵	۲۳۱۸	۲۱۵۹	۱۷۲۹	۱۴۴۱

مبالغ بر حسب دلار می‌باشد

وضعیت موجودی انبار سرب و روی

به گزارش گروه مطالعات بین المللی سرب و روی، تولید جهانی روی پالایش شده در سه ماه اول سال ۲۰۱۱ به ۱۱۱ کیلو تن افزایش یافته و همچنین برای همین بازه زمانی موجودی انبارها ۹۵ کیلو تن افزایش را نشان میدهد. شاخص GSCI استاندارد اند پورز، که شاخصی برای ۲۴ ماده اولیه می باشد، بر طبق پیشبینی مازاد عرضه توسط این نهاد، در سال جاری ۸ درصد افت داشته است.

نمودار شماره ۴: میزان موجودی انبار سرب در یک سال گذشته در بازار LME

نمودار شماره ۵: میزان موجودی انبار روی در یک سال گذشته در بازار LME

طبق آخرین گزارش گروه مطالعات بین المللی سرب و روی، میزان مازاد روی سال گذشته به حدود ۳۰۰ هزار تن رسیده و این فلز چهارمین سال متوالی را با مازاد عرضه سپری کرده است.

جایگاه ایران در صنعت سرب و روی جهان

ایران چهارمین تولیدکننده بزرگ ماده معدنی سرب و روی در آسیا بعد از چین، قزاقستان و هند می‌باشد. همچنین از نظر تولید شمش روی جایگاه ششم و از نظر تولید سرب جایگاه پنجم را در آسیا دارا می‌باشد.

برطبق گزارشات گروه بین‌المللی مطالعات سرب و روی مصرف سرانه روی در ایران $1/14$ کیلوگرم در سال می‌باشد که این میزان معادل مصرف سرانه روی در آمریکای جنوبی می‌باشد. متوسط مصرف سرانه در اروپای غربی $5/9$ کیلوگرم و در آمریکای شمالی $3/4$ کیلوگرم می‌باشد. در چین متوسط سرانه مصرف در حدود $2/5$ کیلوگرم می‌باشد. این مطلب نشان می‌دهد که ایران دارای پتانسیل قابل ملاحظه‌ای در جهت افزایش تقاضای روی بخصوص در صنایع گالوانیزاسیون و زیرساخت‌ها دارد.

در حوزه سرب نیز چشم‌انداز روشنی درخصوص افزایش تقاضا در ایران وجود دارد. در اروپای غربی متوسط هدف سرانه سالانه 4 کیلوگرم می‌باشد. در چین متوسط مصرف سرانه $1/7$ کیلوگرم و در هند $0/15$ کیلوگرم می‌باشد. در ایران متوسط مصرف سرانه سرب $0/93$ کیلوگرم می‌باشد. باتری‌های سرب، اسید مصرفی در اتومبیل‌ها، موتورهای برقی، برق جانشین (UPS) در شبکه کامپیوتر و مخابرات می‌تواند بازار عمده‌ای در ایران بوجود آورد.

حدود 3 درصد از ذخایر جهانی سرب و روی در مهم‌ترین معادن ایران قرار دارد. ایران با وجود دو معدن بزرگ مهدی‌آباد و انگوران منابع کافی را برای فعالیت در صنعت سرب و روی داراست. بخشی از تولید روی در کشور مصرف می‌شود و بخش قابل توجهی از آن نیز صادر می‌شود. با توجه به محدودیت منابع روی در جهان و مصارف متنوع آن در صنایع گالوانیزه، تولید آلیاژهای مختلف و همچنین مصارف نوین پیش‌بینی شده در باتری‌های وسایل نقلیه الکتریکی، بازار تضمین شده‌ای برای این فلز وجود دارد. از کل 195 معدن فلزی کشور؛ 43 معدن سرب و روی وجود دارد که 21 معدن فعال، 15 معدن غیرفعال و هفت معدن در حال تجهیز است. از این تعداد دو معدن دولتی، سه معدن تعاونی و 38 معدن خصوصی است که برای 1884 نفر ایجاد اشتغال کرده است. کل ذخیره احتمالی سرب و روی این معادن حدود 222 میلیون تن است که تنها سالانه یک میلیون و 200 هزار تن یعنی حدود $0/5$ درصد آن استخراج می‌شود. حدود 3 درصد از ذخایر جهانی سرب و روی در مهم‌ترین معادن ایران قرار دارد. کشورمان هم‌اکنون با تولید $2/12$ درصد از روی جهان، رتبه پانزدهم تولید این فلز را به خود اختصاص داده است. کانسارهای سرب و روی ایران در چند کمربند مهم واقع شده‌اند که کمربند یزد- گلپایگان، طبس- نای بند، انارک - یزد و آذربایجان از آن جمله هستند. مهم‌ترین کانسارهای سرب ایران معدن سرب و روی انگوران، ایرانکوه و کوشک است. پنج معدن بزرگ انگوران، مهدی‌آباد، عمارت، کوشک و گوشفیل به ترتیب با میزان ذخیره 9 میلیون تن، 20 میلیون تن، 4 میلیون تن، 3 میلیون تن و 2 میلیون

و ۵۰۰ هزار تن، بیش از ۸۳ میلیون تن ذخیره قطعی فلز سرب و روی با عیار متوسط ۱۷/۲ درصد روی برآوردی را به خود اختصاص داده‌اند. ذخیره قطعی معدن سرب و روی انگوران، ۹ میلیون تن و ذخیره احتمالی آن ۱۳ میلیون تن گزارش شده است. عیار روی آن ۲۵ تا ۳۰ درصد است. معدن انگوران به دلیل عیار بالای فلز محتوی، از معادن کمیاب جهان است. معدن مهدی‌آباد یزد نیز با ۲۰ میلیون تن ذخیره، دومین معدن دولتی است که از نظر ظرفیت ذخایر، بزرگ‌ترین معدن کشور است، اما به دلیل پایین بودن عیار خاک آن که حدود ۵ تا ۶ درصد است، استفاده از آن برای تولیدکنندگان صرفه اقتصادی ندارد. تولیدکنندگان عمده روی کشور در حال حاضر هشت شرکت توسعه معادن روی ایران، کالسیمین، باما، معادن بافق، سرمک، سوژمیران، تیران و صنعتی و معدنی شاهین با ظرفیت اسمی ۷۰۰ هزار تن تولید کنسانتره روی در کشور فعالیت دارند. هفت کارخانه بزرگ ذوب روی زنجان، ذوب روی دندی، تولید روی بندرعباس، ذوب روی احیای قشم، فرآوری مواد معدنی، ذوب روی اصفهان، ذوب روی بافق، شرکت ملی سرب و روی ایران و ۴۵ کارخانه کوچک تولید ورق و شمش روی با ظرفیت اسمی ۱۸۷ هزار تن در کشور فعال هستند. تولید سرب و روی در ۴ ماهه نخست سال ۸۹ بالغ بر ۴۱۶۰۰ تن بوده است که در ۴ ماهه نخست سال ۹۰ با رشد ۱۶ درصدی به ۴۸۲۰۰ تن رسیده است. در این دوره زمانی تولید روی با رشد ۱۴ درصدی از ۳۷۷۰۰ تن به ۴۳۱۰۰ تن و تولید سرب با رشد ۳۱ درصدی از ۳۹۰۰ تن به ۵۱۰۰ تن رسیده است. همچنین میزان صادرات سرب و روی در سال ۸۹ بیش از ۱۱۰ هزار تن بوده است. در جدول شماره ۱ به مقایسه میزان صادرات سرب و روی کشور در دو سال گذشته پرداخته ایم:

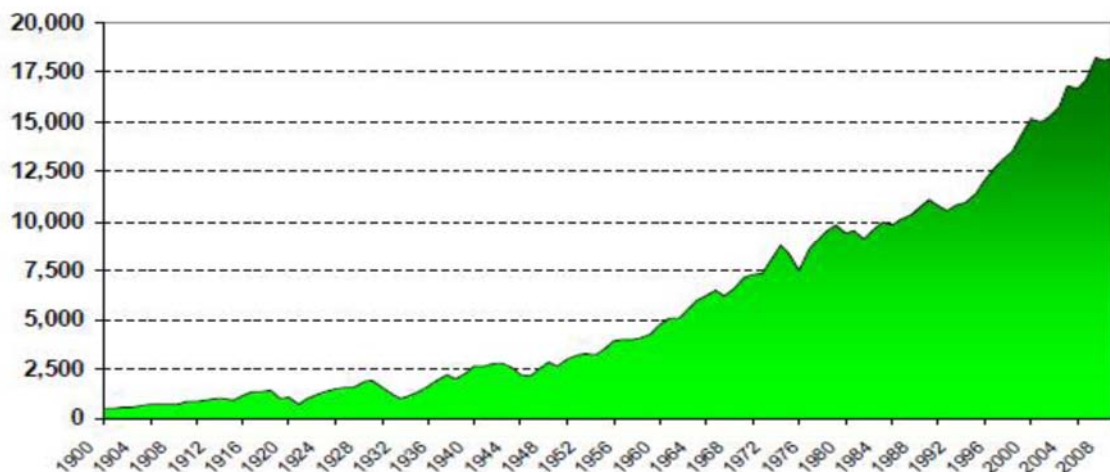
جدول شماره ۱: مقایسه میزان صادرات سرب و روی ایران در سال های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹

صادرات ایران	۱۲ ماهه ۱۳۸۹		۱۲ ماهه ۱۳۸۸		درصد تغییرات
	مقدار(تن)	ارزش(دلار)	مقدار(تن)	ارزش(دلار)	
سرب و مصنوعات	۴۱،۵۳۵	۹۱،۳۵۳،۲۶۹	۲۵،۱۷۸	۴۷،۸۱۰،۵۱۸	۶۵
روی و مصنوعات	۶۸،۶۹۷	۱۴۲،۸۱۵،۵۵۴	۶۱،۶۵۹	۱۰۵،۰۳۷،۸۷۸	۳۶

نگاهی بر بازار جهانی مس

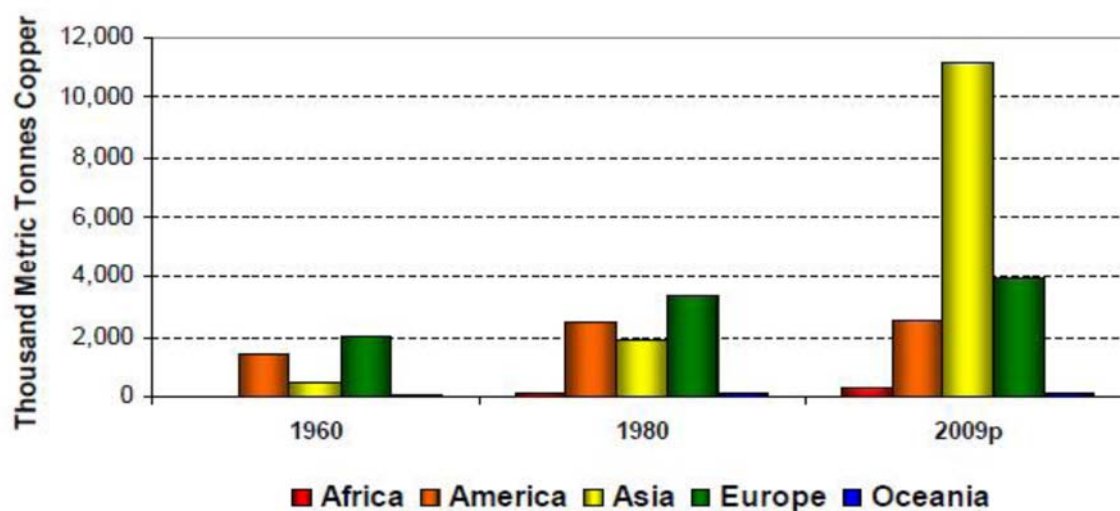
مس به عنوان یکی از فلزات پر کاربرد و مهم دنیا دارای مصارف زیادی در فعالیتهای ساختمانی، الکترونیکی، محصولات فلزی و ... می باشد. بیشترین حجم تقاضای مس مربوط به محصولات الکترونیکی بوده است. بزرگترین کشورهای تولید کننده مس تصفیه شده در جهان عبارتند از شیلی، اندونزی، ژاپن، روسیه، پرو، استرالیا و ایالات متحده. بزرگترین مصرف کنندگان مس را نیز می توان کشورهای چین، هند، آمریکا، ژاپن، آلمان و ایتالیا برشمرد. طبق بررسی های انجام شده تقاضای جهانی مس در سال های اخیر افزایش چشمگیری یافته است. در طی ۱۰ سال گذشته چین و هند به بزرگترین مصرف کنندگان جهان در زمینه مس تبدیل شده اند. این در حالی است که مصرف سایر کشورهای عمده مصرف کننده تقریباً ثابت باقی مانده است.

نمودار شماره ۶: مصرف مس پالایش یافته جهانی (هزار تن)

به گزارش گروه بین المللی مطالعات مس، مصرف مس پالایش یافته جهان در سال ۲۰۱۰ حدود ۲۴۲۰۰۰ تن بیشتر از رقم تولید این فلز در سال یاد شده بوده است. مصرف بیشتر از سطح پیش بینی شده مس پالایش یافته، همراه با تولید پایین تر از حد مورد انتظار این فلز باعث شد که بازار در سال ۲۰۱۰ با این میزان کسری روبرو شود.

نمودار شماره ۷: مصرف مس پالایش یافته به تفکیک منطقه (هزار تن)

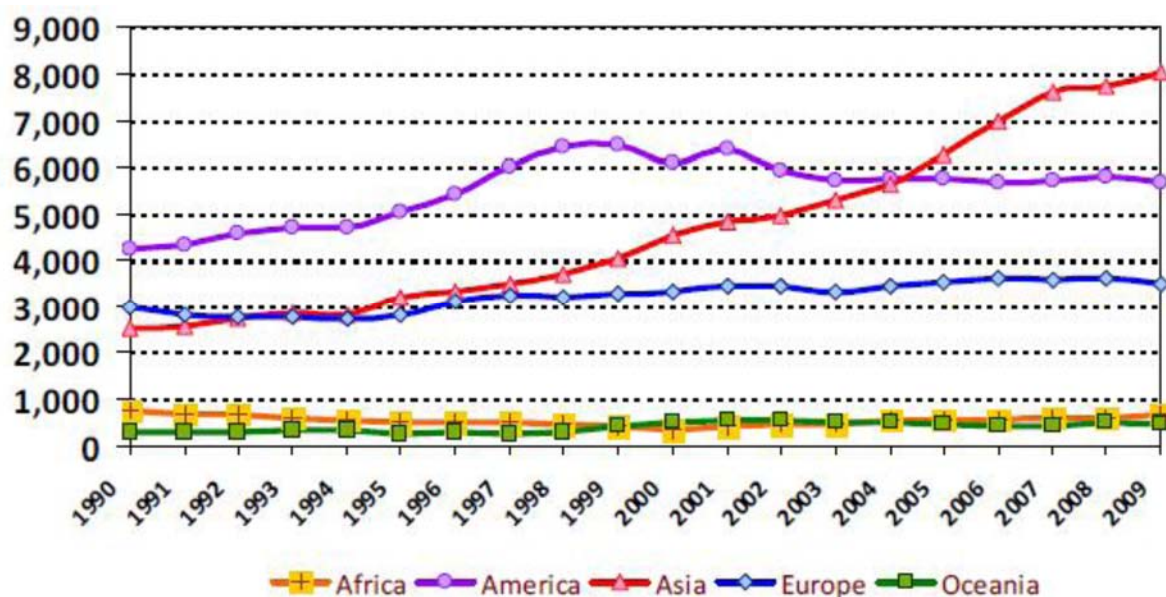
میزان استفاده تقریبی مس در صنایع مختلف در جدول زیر آورده شده است:

جدول شماره ۲: سهم صنایع مختلف از مصرف مس در نقاط مختلف جهان

درصد	نام صنعت
۴۲	محصولات الکتریکی و الکترونیکی
۲۸	ساختمان سازی
۱۲	تجهیزات حمل و نقل
۹	محصولات مصرفی عمومی
۹	تجهیزات و ماشین آلات صنعتی
۱۰۰	مجموع

بررسی مصرف سرانه مس و تولید ناخالص داخلی کشورهای مختلف حکایت از آن دارد که کشور چین به دلیل رشد اقتصادی زیادی که داشته است از لحاظ مصرف سرانه مس و تولید ناخالص داخلی تفاوت زیادی با سایر کشورهای توسعه یافته دارد. پیش بینی می شود میزان مصرف آینده مس تا سال ۲۰۱۶ بر اساس میزان مصرف گذشته با رشدی معادل ۳.۷ درصد به بیش از ۲۵ میلیون تن در سال برسد.

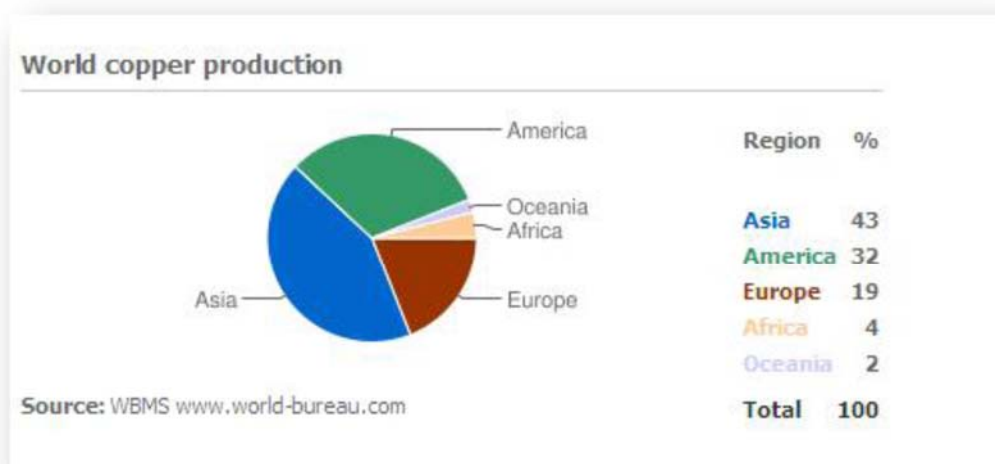
نمودار شماره ۸: نمودار تولید مس تصفیه شده به تفکیک مناطق (هزار تن)

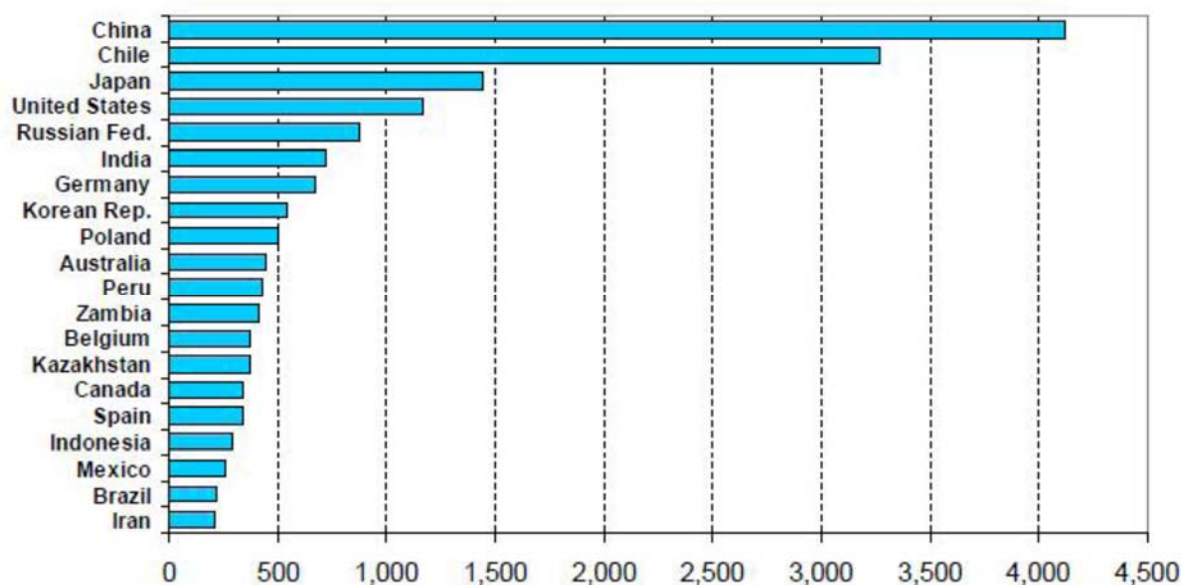
تولید مس در جهان

براساس اطلاعات بازار فلزات لندن، آسیا با تولید حدود ۴۳ درصد مس جهان، عمده ترین تولیدکننده این فلز می باشد و پس از آن آمریکا با ۳۲ درصد در رتبه دوم قرار گرفته است. اروپا، آفریقا و اقیانوسیه به ترتیب با ۱۹، ۴ و ۲ درصد، جایگاه های بعدی را در تولید مس به خود اختصاص داده اند.

نمودار شماره ۹: میزان تولید مس در نقاط مختلف جهان

نمودار شماره ۱۰: تولید مس بالایش یافته به تفکیک کشور (هزار تن)

به گزارش بی اس به نظر نمی رسد تولید کنندگان سیم و کابل مسی به علت کسری بازار این فلز بتوانند در آینده ای نزدیک از قیمت های بالای آن رها شوند. پیش بینی می شود به دلیل فعالیت های باز سازی در ژاپن و پروژه های بزرگ جاری زیر ساختی در کشور های در حال توسعه ای همچون هند و چین تقاضا تا سال ۲۰۱۲ از عرضه جلوتر باشد.

جدول شماره ۳: بررسی عرضه و تقاضای مس طی سال های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۲ (هزار تن) به گزارش گروه بین المللی مطالعاتی مس

شرح	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	پیش بینی ۲۰۱۱	پیش بینی ۲۰۱۲
تولید	۱۶۵۷۲	۱۷۲۹۱	۱۷۹۳۴	۱۸۲۲۶	۱۸۲۷۸	۱۹۰۷۵	۲۰۱۶۴	۲۱۳۹۰
مصرف	۱۶۶۷۴	۱۷۰۳۴	۱۸۱۹۷	۱۸۰۳۹	۱۸۰۹۰	۱۹۳۲۴	۲۰۱۰۲	۲۰۹۶۵
مازاد/کمبود	-۱۰۲	+۲۵۷	-۲۶۳	+۱۸۷	+۱۸۸	-۲۴۹	+۶۲	-۴۲۵
موجودی آخر دوره	۸۶۷	۱۱۳۲	۱۰۲۸	۱۱۵۹	۱۴۳۳	۱۲۸۹	-	-

حدود ۳۵ درصد از مس تولیدی در سراسر جهان در صنعت سیم و کابل مصرف می شود. الگوی مصرف این صنعت نقش تعیین کننده ای در رشد آینده این فلز دارد. همچنین بر اساس گزارش منتشره توسط گروه مطالعات بین المللی مس انتظار می رود در پاسخ به قیمت های بالای مس و رشد مصرف آن، تولید این فلز عمدتاً توسط راه اندازی

مجدد پروژه های متوقف شده یا کاهش یافته در بحران مالی جهانی در سال ۲۰۰۸ و تاحدی نیز از طریق پروژه های جدید افزایش یابد.

به پیش بینی نشریه تخصصی مس (منتشر شده در فروردین ۱۳۹۰) انتظار می رود روند تقاضای صنعتی در تمام نقاط بزرگ مصرف کننده همان گرایش صعودی سال ۲۰۱۰ را ادامه دهد.

مصرف ظاهری مس چین پس از رشد فوق العاده در سال ۲۰۰۹، از رشد ۴.۳ درصدی (معادل ۳۸ درصد از تقاضای جهانی) در سال ۲۰۱۰ برخوردار بوده است. پیش بینی می شود که رقم رشد مصرف مس چین در سال جاری به ۶ درصد برسد.

رشد پیش بینی شده در تولید محصولات نیمه تمام و پر سازی مجدد انبارهای این فلز می تواند تا حدودی با اتکای بیشتر برقراضه مستقیماً ذوب شده و وارد شدن موجودی های گزارش نشده که احتمالاً در سال های گذشته تلنبار شده اند بی اثر شود. با این وجود عوامل متعددی شامل زلزله و سونامی در ژاپن، آشوب های سیاسی در آفریقای شمالی و آسیای غربی، تغییرات در سیاست های تجاری و پولی و میزان مصرف نامطمئن مس آسیا، که تحت تاثیر چین است، می تواند با ایجاد عدم اطمینان باعث افزایش کسری مس شود.

کارشناسان معتقدند بازسازی پروژه های آسیب دیده در ژاپن، رشد تقاضا برای این فلز را سرعت ببخشد.

عوامل تاثیر گذار بر قیمت جهانی مس

قیمت این کالا روزانه دچار نوسانات زیادی شده به طوری که پیش بینی قیمت آتی آن کاری بسیار مشکل است. اما به طور کلی عوامل مهم تعیین کننده قیمت فلز مس در بورس های کالایی جهانی را می توان به شرح زیر برشمرد.

۱) قیمت های جهانی نفت

افزایش قیمت نفت، هزینه انرژی را در واحدهای تولیدی مس به طور مستقیم تحت تاثیر قرار می دهد. افزایش هزینه های حمل و نقل که یکی از عوامل اساسی در بازار کالا و فلزات پایه است، از پیامدهای افزایش قیمت های نفت است. بنابراین قیمت های جهانی نفت با قیمت مس همبستگی مثبت داشته و معمولاً تغییرات این دو هم جهت می باشد.

۲) واردات چین به عنوان بزرگترین مصرف کننده فلزات جهان

افزایش واردات فلز مس توسط کشور چین به مفهوم رشد تقاضای مصرف جهانی است که منجر به قیمت های بالاتر فلز مس می شود. برعکس کاهش واردات مس توسط چین نیز به کاهش قیمت این فلز در سطح جهانی می انجامد.

۳) تغییرات موجودی ها در بورس فلزات لندن

با افزایش موجودی انبارها، قیمت مس در بازارهای جهانی کاهش و در صورت کاهش موجودی ها، قیمت جهانی افزایش می یابد.

کل منابع مس دنیا حدود ۱.۶ میلیارد تن تخمین زده شده است، که از این مقدار حدود ۳ درصد در اختیار ایران می باشد.

۴) چشم انداز اقتصاد جهانی

رشد اقتصاد جهانی اصلی ترین عامل به وجود آورنده تقاضای مس است. این تقاضا ناشی از افزایش استفاده محصولات سنتی و همچنین محصولات جدید ساخته شده از آلیاژهای مس است. عمده ترین دلیل افزایش تقاضای مس، ناشی از توسعه سریع اقتصاد کشورها است. به عبارت دیگر رشد اقتصادی کشورهای بزرگ جهان نظیر چین، ایالات متحده و ... به دلیل افزایش ساخت و ساز و افزایش تولید محصولات فلزی می تواند یکی از عوامل تعیین کننده تقاضای مس و قیمت های آن باشد.

قیمت مس و روند تغییرات آن

نمودار زیر روند تغییرات قیمت جهانی مس طی دو سال اخیر را نشان می دهد.

نمودار شماره ۱۱: روند قیمت مس در دو سال گذشته

